

...od nemoci ke zdraví...

SPEKTRUM ČINNOSTÍ ORL KLINIKY SE NADÁLE ROZVÍJÍ

Rozhovor s přednostou ORL kliniky 3. lékařské fakulty University Karlovy a Ústřední vojenské nemocnice Praha

prof. MUDr. JAROMÍREM ASTLEM, CSc.

Otorhinolaryngologická klinika ÚVN (ORL) provádí diagnostiku a komplexní léčbu ušních, nosních a krčních onemocnění, léčbu poruchy sluchu a rovnováhy. ORL klinika zajišťuje vyšetření a ošetření ambulantních pacientů ORL oddělení ve všeobecných ambulancích i v odborných poradnách (otologická, otoneurologická, rhinologická, endokrinologická, onkologická dispenzář), zajišťuje příjem pacientů k plánovaným hospitalizacím i akutní příjmy a poskytuje konsiliární činnost u hospitalizovaných pacientů v rámci ÚVN.

Na ORL klinice 3. LF UK a ÚVN Praha probíhá výuka mediků 3. LF UK v oboru

otorinolaryngologie a chirurgická prodeutika a 2. LF UK v oboru otorinolaryngologie.

■ **V našem časopise jsme se ORL klinice naposledy věnovali v roce 2009. Co podstatného se od té doby změnilo?**

Od roku 2009 prodělala klinika výrazný rozvoj. Je to období pěti let, to je v medicíně poměrně dlouhá doba. Tyto změny samozřejmě odráží také celospolečenské klima a změny strategie rozvoje ÚVN, jejíž je klinika součástí.

Klinika má nového přednostu na základě konkurzu. Došlo k rozvoji některých chirurgických programů a rozšíření a využívání nových metod a přístrojů. Zvýšil se podíl kliniky na pre- a postgraduálním vzdělávání lékařů i nelékařských profesí. A daří se i intenzivnější zapojení kliniky do vědy a výzkumu ve spolupráci s pracovišti ÚVN – neurochirurgickou klinikou a infekční klinikou.

■ **Jaká je struktura dnešní ORL kliniky? Jaké je spektrum její činnosti?**

Dnešní ORL klinika má strukturu obdobnou jak ji rozvinul předchozí přednosta MUDr. Michal Navara, Ph.D.

Došlo k rozšíření spektra ambulancí, výrazně posílily některé metody jako sonografie, kde je řízená punkce tenkou jehlou, vyšetření čichu, zobrazovací metoda NBI, autofluorescence, hlasová analýza a další.

Spektrum činností se nadále rozvíjí. Např. ušní operace včetně rekonstrukce středouší a operace k zachování sluchu, takže mimo specializované operace, jako je kochleární implantát, provádíme celé další spektrum operací. Výrazněji se

rozvinula onkologická chirurgie v oblasti krku a orofaryngu v kombinaci s maxilofaciálními chirurgy. Dnes je dokonce spolupráce užší a maxilofaciální chirurgie je v ÚVN na vzestupu i díky spolupráci s ORL klinikou.

Dále provádíme celé spektrum operací nosních dutin, chronické rýmy s novou magnetickou navigací. Zavedli jsme standartní minimálně invazivní operace štítné žlázy a příštítných tělísek. Zahajujeme program endoskopických operací. Pokročili jsme i v léčbě spánkové apnoe, kde nejen provádíme diagnostiku, ale i celé spektrum léčby.

■ **V nejbližších dnech, 11. a 12. září, proběhne v ÚVN konference Střešo-**

vické dny - endokrinochirurgie hlavy a krku. Vy osobně jste garantem jejího odborného programu. Můžete nám konferenci trochu přiblížit?

Tyto dva dny jsou věnovány dvěma na sebe navazujícím akcím.

První den jde o konferenci, která je pořádána endokrinologickou sekcí ORL společnosti a věnuje se chirurgické léčbě endokrinních orgánů ORL oblasti a spolupráci s neurochirurgy v oblasti hlavy. Má být základním kamenem vzniku spolupráce na poli endokrinochirurgie hlavy a krku.

Druhý den je kurz spojený s praktickou výukou neuromonitorace nervů při operacích na krku (štítná žláza, slinná žláza, onkologická chirurgie). Tato metoda slouží k omezení funkčních následků po operacích nádorů.

Oba dva dny nás navštíví přední odborníci z České republiky, ale i např. z Kanady.

■ Odrazí se poznatky z konference i v praxi ÚVN, resp. ORL kliniky?

Věříme, že výsledkem konference bude vytvoření „nového“ oboru či podoboru. Tato konference doplní vznik knižní publikace a neuromonitoring bude součástí denní práce na naší klinice.

■ Jak se do Vašeho oboru promítají současné nejmodernější medicínské, ale i technické poznatky?

Do každého oboru se nové poznatky promítají. Nové metody NBI, navigace, řízená punkce, sonografie, endoskopická chirurgie aj. jsou i přes vysokou cenu součástí vybavení naší kliniky ORL v ÚVN.

V oblasti medicíny je to však hlavně biologická léčba v onkologii. Pravda, zde

potřebujeme hodně nových informací, a proto se zapojujeme do vybraných výzkumných projektů. Spolupracujeme i v zavádění a zkoušení nových nanomateriálů.

■ S jakými novinkami se u vás pacient může setkat? Aplikujete nějaké nové diagnostické metody? Jaké jsou jejich přednosti?

Mezi novinkami bych zmínil endoskopické operace přístítných tělísk, rozšíření operací štítné žlázy a onkochirurgii.

Pokud bych však měl zmínit zásadní novinky, jde o sialoendoskopii a léčbu slinných žláz. Na zdejších pracovišti se nyní propagují sialoendoskopie, sonografie a v indikovaných případech i sialolithiasy k operaci s neuromonitorací. Tak vzniká ojedinělá kombinace metod výhodná pro nemocné v léčbě nemocí slinných žláz.

Dalšími úspěchy je rozvinutí léčby syndromu spánkové apnoe, tj. zástavy dechu ve spánku, a chrápání. V této oblasti využíváme somnografii a celou škálu operací včetně laserových.

Ve spolupráci s předními odborníky v očním lékařství řešíme stenózy slzných cest. Naše pracoviště je vybaveno magnetickou navigací pro tyto operace. Zahájili jsme také léčbu poruch hlasu v návaznosti na hlasovou analýzu a vyšetření čichu.

■ Na jaké úrovni je současné přístrojové vybavení vaší kliniky? Lze je srovnávat i se zahraničím?

Vybavení kliniky je v současnosti na dobré úrovni. Přístroje však stárnou nesmírně rychle. Jejich životnost není nekonečná a udržet krok se světem je otázkou investic. Nyní v tomto směru patříme

ke špičce a můžeme se srovnávat i s Evropou.

■ Plánujete v dohledné době pořízení dalších moderních přístrojů či technologií?

Rádi bychom plánovali rozšíření našich léčebných možností o zavedení radiofrekvenční ablace a další technologií. Jejich zavedení je však limitováno celkovým stavem a plány celé ÚVN. Věřím, že i naší činností se ekonomicky objeví možnosti financovat novou technologii.

■ Kolik lékařů v současné době pracuje na ORL klinice?

Na ORL klinice pracuje 12 lékařů na plný úvazek a dalších 5 lékařů pouze některé dny v týdnu. Součástí týmu jsou specialisti, foniatři, onkologové, sonografisti, ale také mladí kolegové ve specializační přípravě, protože klinika je akreditovaná u Ministerstva zdravotnictví pro postgraduální přípravu společně s 3. lékařskou fakultou University Karlovy.

■ Kolika lůžky disponujete?

Naše klinika v současné době disponuje s 25 lůžky. Z toho 6 lůžek slouží jako intermediální pooperační lůžka.

Jiří Hruška
foto: archiv ÚVN

Druhou část rozhovoru s přednostou ORL kliniky 3. lékařské fakulty University Karlovy a Ústřední vojenské nemocnice Praha prof. MUDr. Jaromírem Astlem, CSc., přineseme v příštím čísle časopisu VELESLAVÍN39.